

14-17 Δεκεμβρίου 2022

Γερουσία, Βουλή των Ελλήνων

Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης»,
κεντρικό κτήριο, Εθνικό και
Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
CONFERENCE PROGRAMME

Είσοδος ελεύθερη με την επίδειξη ΑΔΤ /
Free entrance upon presentation
of a valid ID document

Από τις
Σέβρες
στη
Λωζάννη

— *From Sèvres to Lausanne* —

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ
«ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

**Τετάρτη, 14 Δεκεμβρίου 2022 /
Wednesday 14 December 2022**
Γερουσία, Βουλή των Ελλήνων /
Hall of the Senate, Hellenic Parliament

17:00-17:30 Έναρξη-χαιρετισμοί

Κωνσταντίνος Αν. Τασούλας, πρόεδρος
της Βουλής των Ελλήνων
Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής, γενικός
διευθυντής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και
Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

**17:30-18:40 Sèvres, Lausanne and the
Peace Treaties, 1919-23 I**
Chair: **Ioannis Mourellos**

Frédéric Guelton, From Sèvres to Lausanne, the
French military policy and the Eastern Question
Evanthis Hatzivassiliou, An inevitable disaster?
The dictations of geography, the *longue durée*
and the Greek options of 1915-22
Antonio Varsori, Italy's policy towards
the Greek-Turkish conflict

Discussion

[Coffee break]

**19:00-20:30 Sèvres, Lausanne and the
Peace Treaties, 1919-23 II**
Chair: **Helen Gardikas-Katsiadakis**

Michael Llewellyn-Smith, Sèvres to Lausanne: The
literature of the Asia Minor war and the treaties
Georges Prévelakis, Sèvres and Lausanne in Isaiah
Bowman's *New World*

Michel Foucher, Sèvres and Lausanne treaties:
A French geographer's analysis
Serhat Güvenç, The post-War Naval Disarmament
Efforts and the Greek-Turkish Naval Arms Race
Discussion

Πέμπτη, 15 Δεκεμβρίου 2022
**Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης»,
κεντρικό κτήριο, Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών**

10:00-11:30 Διεθνές περιβάλλον I

Προεδρία: **Τάσος Σακελλαρόπουλος**

Σωτήρης Ριζάς, Διεθνείς συσχετισμοί και
η ελληνική οπτική

Ιωάννης Δ. Στεφανίδης, Υπήρξε «μεγάλη χαμένη
ευκαιρία» το φθινόπωρο του 1920; Το σχέδιο
Παρασκευόπουλου-Πάγκαλου για την
εξόντωση των κεμαλικών δυνάμεων και
η αντίδραση του Βενιζέλου

Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης, Η Μεγάλη Ελλάδα
ως αναβίωση της Αιγηδός: η ελληνική
προπαγάνδα στο Συνέδριο Ειρήνης
των Παρισίων (1918-1920)

Αλεξάνδρα Πέτσιναρ, Βασίλειο των Σέρβων,
Κροατών και Σλοβένων και Ελλάδα
στη δίνη των διπλωματικών διεργασιών
του Μεσοπολέμου: αποχώρηση του Βενιζέλου
από την εξουσία το 1920 και στροφή
στις ελληνοσερβικές σχέσεις

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

12:00-13:30 Διεθνές περιβάλλον II

Προεδρία: **Σωτήρης Ριζάς**

Αλέξης Αλεξανδρής, Η Συνθήκη των Σεβρών
και η κατάρρευση της Pax Ottomana:
οι ανεκπλήρωτες προσδοκίες του Γένους.
Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η Ρωμοσύνη
της Κωνσταντινούπολης

Δημήτριος Μουζάκης, Οι συνθήκες των Σεβρών
και της Λωζάννης και η οριστική ρύθμιση
του αγιορείτικου καθεστώτος: η θέση
των αλλοεθνών μοναχών

Μαριλένα Παπαδάκη, Το περίγραμμα των
Συνθηκών Ειρήνης και η συνεισφορά τους
στην εξέλιξη του διεθνούς δικαίου μετά
τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Άγγελος Συρίγος, Πέραν των ελληνοτουρκικών:
η Λωζάννη και οι μεγάλες δυνάμεις

Συζήτηση

17:00-18:45 Διεθνές περιβάλλον III

Προεδρία: **Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης**

Θεοδόσης Καρβουναράκης, Η βρετανική
εξωτερική πολιτική και η ελληνική εκστρατεία
στη Μικρά Ασία, 1920-1922

Έλλη Λεμονίδου, Μια δύσκολη συμμαχική σχέση:
προτεραιότητες και μεταβολές της γαλλικής
πολιτικής στην πορεία προς τη Συνθήκη
της Λωζάννης

Χαράλαμπος Γάππας, Οι εξελίξεις στον Καύκασο
και η Ελλάδα στο τέλος του «μακρού»
Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου

Αντώνης Κλάψης, Ελλάδα και διεθνής οργάνωση:
ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Κοινωνία
των Εθνών

Μανόλης Κούμας, Η Ελλάδα και οι ευρωπαϊκές
επαναστάσεις 1918-1920

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

**19:15-21:00 Περιφερειακοί σχεδιασμοί
και διλήμματα**

Προεδρία: **Έλλη Λεμονίδου**

Βλάσης Αργυζίδης, Ποντιακό Ζήτημα: προσδοκίες
και ματαιώσεις

Πύργος Γιαννακόπουλος, Το πρόβλημα
της Σμύρνης και η εποχή των Ζητημάτων

Δημήτρης Καμουζής, Από την ένωση στην αυτονομία: σχέδια επί χάρτου για το μέλλον της Ιωνίας (1919-1922)

Γιώργος Λιμαντζάκης, Ο Εθνικός Όρκος (Misâk-ı Milli) του 1920 και οι ερμηνείες του: βάση διαπραγματεύσεως ή πολιτικό πρόγραμμα;

Πέτρος Παπαπολυβίου, Η Συνθήκη της Λωζάννης και η Κύπρος: άμεσες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις

Συζήτηση

Παρασκευή, 16 Δεκεμβρίου 2022

Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης», κεντρικό κτήριο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

9:00-10:45 **Στρατιωτική διάσταση Ι**

Προεδρία: **Ιάκωβος Μιχαηλίδης**

Τάσος Σακελλαρόπουλος, Το Σώμα

των Ελλήνων αξιωματικών κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας: επιχειρήσεις, έριδες, συμμετοχές

Νίκος Κανελλόπουλος, Το υπόμνημα «Επί τῆς συμπύξεως τοῦ Μικρασιατικοῦ Μετώπου»

του συνταγματάρχη Πτολ. Σαρηγιάννη

Νίκος Τόμπρος, Η Μικρασιατική Εκστρατεία υπό το στρατιωτικό και πολιτικό πρίσμα του Ιωάννη Μεταξά

Ευριπίδης Γεωργανόπουλος, Η πρόταση απόβασης ελληνικών στρατευμάτων στον Πόντο και η σύνδεσή της με τις επιχειρήσεις στο Μικρασιατικό Μέτωπο

Έλια Κυφονίδου, «Επήγα καί κάθισα στό αντίσκηνο καί έγγραφα τά πάθη μου...»: ημερολογιακή καταγραφή του Χαράλαμπου Πληζιώτη για το μικρασιατικό μέτωπο (1920-1921)

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

11:00-12:30 **Στρατιωτική διάσταση ΙΙ**

Προεδρία: **Θεοδόσης**

Καρβουναράκης

Ιωάννης Μπόγρης, Η Στρατιωτική Αποστολή Κωνσταντινουπόλεως (1919-1922): συλλογή πληροφοριών και διπλωματικές ζυμώσεις

Νικόλαος Παπαστρατηγάκης, Η συμμαχική στρατιωτική επέμβαση στη Μεσημβρινή Ρωσία: η μάχη της Χερσόνας (Μάρτιος 1919)

Ζήσης Φωτάκης, Οι διεθνοπολιτικές και στρατιωτικές παράμετροι της ελληνικής επέμβασης στη Μικρά Ασία και η μικρασιατική πολιτική του Βενιζέλου

Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Αιχμάλωτοι και αγνοούμενοι της Μικρασιατικής Εκστρατείας

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

13:00-14:45 **Δημόσια υγεία και περιθάλψη**

Προεδρία: **Πέτρος Παπαπολυβίου**

Βικτωρία Σολομωνίδου, Ελληνική διοίκηση στη Μικρά Ασία, 1919-1922: δημόσια υγεία και ειρηνική συνύπαρξη σε καιρό πολέμου

Λένα Κορμά, Από το «...Σανατόριο Ψυχών καί Σωμάτων» στο Υπουργείο Υγιεινής: Τομές, άλματα και παλινωδίες της δημόσιας υγείας, 1919-1922

Αλέξανδρος Μακρής, «Μετά ένα τοιοῦτον πόλεμον πόσος κόσμος δέν ἔχει ἀνάγκην περιθάλψεως;»: οι δραστηριότητες του Υπουργείου Περιθάλψεως (1917-1922)

Νίκος Ανδριώτης, Η κατάσταση της δημόσιας υγείας στην Ελλάδα τον πρώτο χρόνο μετά την άφιξη των προσφύγων (1922-1923)

Κατερίνα Γαρδίκια, Οι αλλαγές στους διεθνείς οργανισμούς υγείας και η θέση της Ελλάδας μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Συζήτηση

17:00-18:30 **Προσφυγικό ζήτημα**

Προεδρία: **Νίκος Ανδριώτης**

Ειρήνη Ανέστη, Ζητήματα στέγασης προσφύγων στη Θεσσαλονίκη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και η εμπλοκή της Συμμαχικής Στρατιάς της Ανατολής στην αντιμετώπισή τους

Κωνσταντίνος Βλάσσης, Η κατάρρευση του μετώπου τον Αύγουστο του 1922 και το ζήτημα των πληθυσμών

Γεώργιος Μικρούδης, Δημογραφία και μετακινήσεις πληθυσμών

Νίκος Μισολίδης, Το πρότυπο πρόγραμμα αγροτικής αποκατάστασης και εκπαίδευσης των προσφύγων και των ορφανών της Μικρασιατικής Καταστροφής στη Μακεδονία από το Ίδρυμα Περιθάλψεως Εγγύς Ανατολής (1928-1939)

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

19:00-21:00 Αποτιμήσεις

Προεδρία: **Γιώργος Πρεβελάκης**

Προκόπιος Παυλόπουλος, Πτυχές του νομικού

καθεστώτος των μειονοτήτων κατά τις διατάξεις της Συνθήκης της Λωζάννης

Ιωάννης Κτιστάκης, Η διαπραγμάτευση και η Συνθήκη της Λωζάννης για τα μειονοτικά ζητήματα

Ανδρέας Νανάκης, Από τις αυτοκρατορίες στο εθνικό κράτος του Ελευθερίου Βενιζέλου

Ιωάννης Μουρέλος, Από την εθελούσια μετανάστευση στην υποχρεωτική ανταλλαγή: η εξέλιξη του μηχανισμού των οργανωμένων πληθυσμιακών μετακινήσεων (1914-1923)

Συζήτηση

Σάββατο, 17 Δεκεμβρίου 2022

Αμφιθέατρο “Άλκης Αργυριάδης”,

κεντρικό κτήριο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

10:00-11:30 Μειονοτικά ζητήματα

Προεδρία: **Στράτος Δορδανάς**

Γιάννης Γλαβίνας, Η πολιτική του ελληνικού κράτους απέναντι στη μουσουλμανική μειονότητα ως διπλωματικό επιχείρημα στην προώθηση των εθνικών διεκδικήσεων την περίοδο 1919-1920

Βασίλης Κολλάρος, Η ελληνική διοίκηση Σμύρνης (1919-1920) και η αντιμετώπιση των μουσουλμάνων υπό το πρίσμα της μειονοτικής πολιτικής του Ελευθερίου Βενιζέλου

Κυριάκος Χατζηκυριακίδης, Ο «αλητάκος από τα Ταταύλα» Μπαζίλ Ζαχάρωφ και ο ρόλος του στην περιπέτεια των Ελλήνων στη Μικρά Ασία (1919-1922)

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

12:00-13:30 Πολιτικές και ιστοριογραφικές προσλήψεις

Προεδρία: **Αντώνης Κλάφης**

Νίκος Αναστασόπουλος, Η Συνθήκη των Σεβρών στον αθηναϊκό Τύπο: απόηχος, προσέγγιση και κριτική

Βλάσης Βλασίδης και Αντώνης Σκαμνάκης, Ελληνικός Τύπος, Μικρασιατική Εκστρατεία και Καταστροφή: Λογοκρισία και Προπαγάνδα

Αντιγόνη-Δέσποινα Ποιμενίδου, Ο Τύπος και οι Σύμμαχοι (1920-1921): προσλήψεις του διεθνούς συστήματος στην ελληνική δημόσια συζήτηση

Χρήστος Τριανταφύλλου, Πολιτικές χρήσεις και ιστοριογραφικές προσλήψεις της Συνθήκης των Σεβρών (1936-1967)

Συζήτηση

Γερουσία, Βουλή των Ελλήνων

16:30-18:30 Εσωτερική πολιτική

Προεδρία: **Νίκος Αναστασόπουλος**

Κώστας Μ. Σταματόπουλος, Μια προσωπική ματιά: πώς ο βασιλόπαις Νικόλαος παρακολούθει την πορεία των ελληνικών διεκδικήσεων τη διετία 1918-1920

Διονύσης Χουρχούλης, Η πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα μέσα από βρετανικές πηγές, 1919-1920: η στάση και οι εκτιμήσεις της Βρετανίας

Μαριάννα Χριστοπούλου, Ο αντιβενιζελικός κόσμος σε κρίση: ενδοπαραταξιακές αντιπαλότητες σε μια δύσκολη διετία (1920-1922)

Στράτος Δορδανάς, «Η προκάτοχος ήμων Κυβέρνησις»: Αντιβενιζελικές προσεγγίσεις για το «έπελθόν εν Μ. Ασία στρατιωτικό άτύχημα»

Δημήτρης Νικολακάκης, Χανιά 1921-1922.

Το ένοπλο Κίνημα των λιποτακτών και των ανυπότακτων

Συζήτηση

[Διάλειμμα]

19:00-21:00 Στρογγυλή τράπεζα

Η Συνθήκη της Λωζάννης από το χθες στο σήμερα

Προεδρία: **Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής**

Νίκος Δένδιας

Σία Αναγνωστοπούλου

Ευάγγελος Β. Βενιζέλος

Ντόρα Μπακογιάννη

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Πρόεδρος:

Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής, γενικός διευθυντής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» •

Μέλη: **Ευάνθης Χατζηβασιλείου**, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / γενικός γραμματέας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία •

Ελένη Γαρδία-Κατσιαδάκη, ομότιμη ερευνήτρια, Ακαδημία Αθηνών / επιστημονική σύμβουλος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» • **Σπυρίδων Πλουμίδης**, αναπληρωτής καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: **Αργυρώ Βασιλάκη**, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» • **Χρήστος Χρηστίδης**, Ίδρυμα της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ:

Βλάσης Αγτζίδης, διδάκτωρ Ιστορίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Αλέξης Αλεξανδρόης**, πρέσβυς ε.π., Αρχων Μέγας Ρήτωρ του Οικουμενικού Πατριαρχείου • **Σία Αναγνωστοπούλου**, καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο / π. αναπληρώτρια υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων • **Νίκος Αναστασόπουλος**, επίκουρος καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων • **Νίκος Ανδριώτης**, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Ειρήνη Ανέστη**, υποψήφια διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης • **Antonio Varsori**, ομότιμος καθηγητής, Πανεπιστήμιο της Πάντοβα • **Ευάγγελος Β. Βενιζέλος**, καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / π. αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, π. υπουργός Εξωτερικών • **Βλάσης Βλασιδής**, αναπληρωτής καθηγητής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας • **Κωνσταντίνος Βλάσσης**, ιστορικός ερευνητής / συγγραφέας • **Χαράλαμπος Γάππας**, ιστορικός ερευνητής • **Κατερίνα Γαρδίζα**, τ. αναπληρώτρια καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Ελένη Γαρδίζα-Κατσιαδάκη**, ομότιμη διευθύντρια ερευνών, Ακαδημία Αθηνών / επιστημονική σύμβουλος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» • **Ευριπίδης Γεωργανόπουλος**, διδάκτωρ Ιστορίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Γιώργος Γιαννακόπουλος**, λέκτορας, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου / ερευνητικός εταίρος, Κέντρο Ελληνικών Σπουδών, King's College London • **Fédéric Guelton**, συνταγματάρχης ε.α. / τέως διευθυντής των στρατιωτικών αρχείων της Γαλλίας • **Serhat Güvenç**, καθηγητής, Kadir Has University, Τουρκία • **Γιάννης Γκλαβίνας**, διδάκτωρ Ιστορίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / αρχαιολόγος, Κεντρική Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους • **Νίκος Δένδιας**, υπουργός Εξωτερικών • **Στράτος Δορδανάς**, επίκουρος καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Δημήτρης Καμούζης**, ιστορικός / ερευνητής, Κέντρο Μικρασιατικών

Σπουδών • **Νίκος Κανελλόπουλος**, επίκουρος καθηγητής, Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων • **Θεοδόσης Καρβουναράκης**, καθηγητής, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας • **Αντώνης Κλάφης**, επίκουρος καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου • **Βασίλης Κολλάρος**, διδάσκων, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών • **Λένα Κορμά**, ιστορικός, Ίδρυμα Παιδείας και Ευρωπαϊκού Πολιτισμού • **Μανόλης Κούμας**, επίκουρος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Ιωάννης Κτιστάκις**, δικαστής, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου / αναπληρωτής καθηγητής, Νομική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης • **Έλια Κυφονίδου**, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Michael Llewellyn-Smith**, πρώην πρέσβυς του Ηνωμένου Βασιλείου στην Αθήνα / επισκέπτης καθηγητής, King's College London • **Έλλη Λεμονίδου**, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πατρών • **Γιώργος Λιμαντζάκης**, ιστορικός / διδάσκων, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο • **Αλέξανδρος Μακρής**, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Γεώργιος Μικρούδης**, διδάκτωρ Νομικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, MHist Νεώτερης και Σύγχρονης Ιστορίας • **Νίκος Μισολίδης**, υποψήφιος διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου • **Ιάκωβος Μιχαηλίδης**, καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Δημήτριος Μουζάκης**, διδάκτωρ Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο • **Ιωάννης Μουρέλος**, ομότιμος καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Ντόρα Μπακογιάννη**, π. υπουργός Εξωτερικών • **Ιωάννης Μπόργης**, υποψήφιος διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Ανδρέας Νανάκης**, μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου / καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Δημήτρης Νικολακάκης**, πολιτικός επιστήμων / ιστορικός ερευνητής / συγγραφέας • **Μαριλένα Παπαδάκη**, διδάσκουσα, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος • **Νικόλαος Παπαδάκης-Παπαδής**, γενικός διευθυντής, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» • **Πέτρος Παπαπολυβίου**, αναπληρωτής καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κύπρου • **Νικόλαος Παπαστρατηγάκης**, επίκουρος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

• **Προκόπιος Παυλόπουλος**, τ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας / μέλος της Ακαδημίας Αθηνών • **Αλεξάνδρα Πέτσιναρ**, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Βελγικού Βελγίου / εκπρόσωπος Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» στη Σερβία • **Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης**, αναπληρωτής καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών • **Αντιγόνη-Δέσποινα Ποιμενίδου**, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο της Σορβόνης • **Γεώργιος-Στυλιανός Πρεβελάκης**, ομότιμος καθηγητής, Πανεπιστήμιο της Σορβόνης (Paris I) • **Σωτήρης Ριζάς**, διευθύνων, Κέντρο Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού, Ακαδημία Αθηνών • **Τάσος Σακελλαρόπουλος**, ιστορικός / υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου, Μουσείο Μπενάκη • **Αντώνης Σκαμνάκης**, αναπληρωτής καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Βικτωρία Σολομωνίδου**, λέκτωρ, University College London / εταίρος, King's College London • **Κώστας Μ. Σταματόπουλος**, διδάκτωρ Ιστορίας, Πανεπιστήμιο της Σορβόνης / α' αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού • **Ιωάννης Στεφανίδης**, καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Άγγελος Συρίγος**, αναπληρωτής καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών / υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων • **Νίκος Τόμπρος**, επίκουρος καθηγητής, Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων • **Χρήστος Τριανταφύλλου**, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / διδάσκων, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής • **Michel Foucher**, καθηγητής, Fondation Maison des Sciences de l'Homme, Έδρα Εφαρμοσμένης Γεωπολιτικής • **Ζήσης Φωτάκης**, επίκουρος καθηγητής, Σχολή Ναυτικών Δοκίμων • **Ευάνθης Χατζηβασιλείου**, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / γενικός γραμματέας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία • **Κυριάκος Χατζηκυριακίδης**, επίκουρος καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης • **Διονύσης Χουρχούλης**, επίκουρος καθηγητής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο • **Μαριάννα Χριστοπούλου**, διδάκτωρ Ιστορίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

